

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAŁGORZATA KRASNOŁĘBSKA-TOMKIEL

DDK-61-7/13/MF

Warszawa, dn. 31 grudnia 2013 r.

DECYZJA NR DDK-12/2013

I. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) **umarza się postępowanie wszczęte z urzędu** przeciwko Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieprzekazywaniu konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984, Nr 201, poz. 1181, z 2012 r. poz. 1193) na formularzu informacyjnym, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, co mogło stanowić naruszenie art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

II. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) **umarza się postępowanie wszczęte z urzędu** przeciwko Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w sprawie stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o czasie obowiązywania umowy, co mogło stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984, Nr 201, poz. 1181, z 2012 r. poz. 1193), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

III. Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działanie Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o innych opłatach z tytułu zaległości

w spłacie kredytu, tj. o koszcie dochodzenia należności od pożyczkobiorcy za pośrednictwem osób trzecich, co stanowiło naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984, Nr 201, poz. 1181, z 2012 r. poz. 1193), a w konsekwencji naruszało art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów
i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 12 kwietnia 2013 r.

IV. Na podstawie art. 27 ust. 1 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działanie Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na pobieraniu przy odstąpieniu przez konsumenta od umowy pożyczki kosztów innych niż odsetki za okres od dnia wypłaty do dnia spłaty kredytu, tj. prowizji za udzielenie pożyczki, co jest sprzeczne z art. 54 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr 126, poz. 715, Nr 165, poz. 984, Nr 201, poz. 1181, z 2012 r. poz. 1193), a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 30 lipca 2013 r.

V. Na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 w związku z art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów** działanie Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie polegające na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz. U. z 1964 r. Nr 43, poz. 296 ze zm.), poprzez zawarcie we wzorcach umów wykorzystywanych przy zawieraniu umów o kredyt konsumencki postanowienia o treści: „W przypadku opóźnienia w spłacie udzielonej Pożyczki lub w zapłacie Raty Miesięcznej Pożyczkobiorca zobowiązany jest do zapłaty: (...) kwoty 25 zł (dwadzieścia pięć złotych) za drugie do zapłaty (...)” (pkt 7.2.1.e „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych”), co stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
i nakazuje zaniechanie jej stosowania.

VI. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, kary pieniężne w wysokości:**

1. 20 834 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote) z tytułu naruszenia przepisu art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie określonym w punkcie III sentencji decyzji;

2. 20 834 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote) z tytułu naruszenia przepisu art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie określonym w punkcie IV sentencji decyzji;

3. 5 952 zł (słownie: pięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote) z tytułu naruszenia przepisu art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w zakresie określonym w punkcie V sentencji decyzji,

płatne do budżetu państwa.

VII. Na podstawie art. 77 ust. 1 w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) w zw. z art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 267) w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów obciąża **Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie** kosztami opisanego w punkcie III, IV i V sentencji decyzji postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów oraz zobowiązuje tego przedsiębiorcę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w kwocie 28,50 zł (słownie złotych: dwadzieścia osiem złotych pięćdziesiąt groszy), w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

W dniu 21 grudnia 2012 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej także „Prezes Urzędu”, „Prezes UOKiK”, wszczął postępowanie wyjaśniające (znak: DDK-405-67/12/BK) mające na celu wstępne ustalenie czy wybrani przedsiębiorcy niebędący bankami i świadczący konsumentom usługi finansowe dopuścili się, w zakresie pobierania opłat oraz prezentacji kosztów, naruszenia przepisów uzasadniającego wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ust. 2 w zw. z ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.), dalej także „uokik”, lub podjęcie działań przewidzianych w odrębnych ustawach.

W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego Prezes Urzędu wezwał Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, dalej także „Spółka”, „Przedsiębiorca”, do przekazania m.in. wzorców umów o kredyt konsumencki w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, dalej także „u.k.k.”, w tym regulaminów, tabel opłat i prowizji oraz innych dokumentów wykorzystywanych przez kredytodawcę w ramach procedury udzielania kredytu konsumenckiego oraz do przedstawienia innych informacji i dokumentów (w tym kopii umów o kredyt konsumencki zawartych z konsumentami) niezbędnych do poczynienia ustaleń w sprawie.

W odpowiedzi na powyższe wystąpienie Prezesa Urzędu oraz kolejne wezwania, Spółka przedstawiła stosowne informacje oraz dokumenty, w tym m.in. wzorzec „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych”.

Przeprowadzona przez Prezesa UOKiK analiza wzorca umowy, formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego oraz wyjaśnień nadesłanych przez Spółkę była podstawą do wszczęcia w dniu 21 czerwca 2013 r. wobec Przedsiębiorcy postępowania w związku z podejrzeniem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów polegających na:

1. nieprzekazywaniu konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2011 r. Nr. 126, poz. 715 ze zm.) na formularzu informacyjnym, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, co może stanowić naruszenie art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
2. niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o czasie obowiązywania umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 ze zm.), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
3. niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie kredytu, tj. o koszcie dochodzenia należności od pożyczkobiorcy za pośrednictwem osób trzecich, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. Nr 126, poz. 715 ze zm.), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;
4. pobieraniu przy odstąpieniu przez konsumenta od umowy pożyczki kosztów innych niż odsetki za okres od dnia wypłaty do dnia spłaty kredytu, tj. prowizji za udzielenie pożyczki, co może być sprzeczne z art. 54 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. Nr 126, poz. 715 ze zm.), a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Postanowieniem z dnia 11 lipca 2013 r. Prezes Urzędu postanowił o rozszerzeniu zarzutów o kolejny o następującej treści:

5. stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479(45) Kodeksu postępowania cywilnego (Dz.U. z 1964 r., Nr 43, poz. 296 ze zm.), poprzez zawarcie we wzorcach umów wykorzystywanych przy zawieraniu umów o kredyt konsumencki postanowienia o treści: „W przypadku opóźnienia w spłacie udzielonej Pożyczki lub w zapłacie Raty Miesięcznej Pożyczkobiorca zobowiązany jest do zapłaty: (...) kwoty 25 zł (dwadzieścia pięć złotych) za drugie do zapłaty (...)” (pkt 7.2.1.e „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych”), co może stanowić naruszenie art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Do akt postępowania w sprawie stosowania przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów włączono stosowną część dokumentacji zgromadzonej w toku postępowania wyjaśniającego.

W piśmie z dnia 28 lutego 2013 r. Spółka oświadczyła jak następuje: „Spółka zawiera umowy z konsumentami wyłącznie w dwojaki sposób: bądź przez biura sieci pośrednictwa bądź przez Internet z wykorzystaniem telefonu komórkowego. Udzielanie pożyczek przez Internet rozpoczyna rejestrację na stronie www przez konsumenta. Podczas rejestracji konsument od razu wybiera kwotę pożyczki, która ma być mu udzielona i przelewa 1 grosz na rachunek bankowy Spółki tytułem opłaty rejestracyjnej. Po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku konsumenta, na numer rachunku bankowego, z którego przelany został 1 grosz, wysyłana jest kwota pożyczki. Wtedy też konsumentowi wysyłane są: potwierdzenie rejestracji, formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego, umowa pożyczki razem z taryfą opłat oraz warunkami szczególnymi grupowego ubezpieczenia na życie pożyczkobiorców”.

W tym samym piśmie Spółka oświadczyła, że „rozliczenia kosztów kredytu z konsumentami w przypadku odstąpienia przez nich od umowy o kredyt konsumencki dokonywane są w następujący sposób: konsument zobowiązany jest zwrócić kwotę udzielonej pożyczki oraz prowizję za korzystanie z pożyczki. (...) Konsument nie uiszcza odsetek, a jedynie prowizję za korzystanie z pożyczki”. Przedsiębiorca wskazał, że jest to opłata stała. W pismach z dnia 18 marca i 11 lipca 2013 r. Spółka potwierdziła powyższe.

Zawiadamiając o wszczęciu przedmiotowego postępowania Prezes Urzędu poinformował Przedsiębiorcę o prawie ustosunkowania się do zarzutów postawionych w sentencji postanowienia o wszczęciu postępowania.

Pismem z dnia 11 lipca 2013 r. Spółka w odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania odniosła się do twierdzeń Prezesa Urzędu przedstawiając poniższe stanowisko.

1. W zakresie zarzutu sprecyzowanego w punkcie 1 sentencji postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania Spółka wskazała, że formularz dostarczany jest do zainteresowanych jeszcze przed wpłatą na rachunek bankowy Spółki kwoty 1 gr a razem z formularzem informacyjnym zostają przesłane do potencjalnych klientów pozostałe dokumenty niezbędne do zawarcia umowy.

2. W zakresie zarzutu sprecyzowanego w punkcie 2 sentencji postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania Spółka wyjaśniła, że umowa widniejąca na stronie internetowej Spółki oraz podpisywana przez klientów jest umową ramową, która stanowi podstawę do zawierania kolejnych umów o udzielenie pożyczki. Termin, na jaki umowa jest zawarta oznaczany jest przez klienta w odrębnym wniosku (którego kopię otrzymuje klient) oraz w systemie komputerowym Spółki.

3. W zakresie zarzutu sprecyzowanego w punkcie 3 sentencji postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania Spółka wyjaśniła, że nie stosuje już w umowie zapisu (o czym UOKiK został poinformowany pismami z 18 marca i 12 kwietnia 2013 r.), o treści: „(...) Kosztem dochodzenia tychże należności zostaje obciążony Pożyczkodawca” i wskazała, że mając na uwadze dobro oraz interes swoich klientów nigdy nie obciążała ich kosztami ewentualnych dochodzeń (nawet przy tak sformułowanym zapisie umownym), obecnie zaś Spółka postanowiła całkowicie zrezygnować z zapisu, którego nigdy tak naprawdę nie wykorzystywała.

4. W zakresie zarzutu sprecyzowanego w punkcie 4 sentencji postanowienia o wszczęciu przedmiotowego postępowania Spółka wyjaśniła, że przyjęła korzystniejszy model

rozliczania się z konsumentami niż przewiduje to ustawa i że wysokość prowizji jest stała i została określona w tabeli prowizji w pkt. 3.1. umowy.

Dodatkowo, w odpowiedzi na wezwanie Prezesa Urzędu, w piśmie z dnia 7 października 2013 r. Spółka:

1. Przekazała wydruki kolejnych stron internetowych z procesu logowania, rejestracji aż do czasu wpłaty przez klienta na rachunek bankowy Spółki kwoty 1 grosza wraz z dokumentami, które w trakcie tego procesu otrzymuje konsument.
2. Poinformowała, że konsument przed wpłatą kwoty 1 grosza na konto Spółki otrzymuje m.in. formularz informacyjny dotyczący kredytu konsumenckiego.
3. Przedstawiła kopie 10 umów o kredyt konsumencki.
4. Oświadczyła, że do umowy ramowej nie jest wpisywany termin, na jaki udzielana jest pożyczka, jednakże klient każdorazowo jest informowany o terminie jej spłaty (telefonicznie o kwocie i terminie spłaty, zaś listownie oraz na wskazany adres email wysyłane są mu rachunek z kwotą i danymi do przelewu).
5. W odniesieniu do zarzutów wskazanych w pkt III, IV i V, Spółka oświadczyła, że nie jest w stanie określić terminu obowiązywania postanowień we wzorze, podnosząc jednocześnie, że pomimo zamieszczania tych postanowień we wzorcu umowy kredytobiorcy nie byli w praktyce obciążani opłatami/prowizjami z ich wynikającymi.

W dniu 16 października 2013 r. dokonano weryfikacji praktyki przedsiębiorcy w zakresie przekazywania konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, na formularzu informacyjnym przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki.

W załączeniu do pisma z dnia 14 listopada 2013 r. Spółka przedstawiła wzorce umowne stosowane przez Spółkę przed 12 kwietnia 2013 r., po 12 kwietnia 2013 r. oraz od 22 września 2013 r. oraz umowy zawarte z konsumentami w następujących datach: 2 stycznia 2012 r., 21 stycznia, 11 marca, 12 kwietnia, 11 lipca, 7 i 25 października 2013 r.

Prezes Urzędu pismem z dnia 9 grudnia 2013 r. zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego w niniejszym postępowaniu oraz o możliwości zapoznania się z materiałem zgromadzonym w aktach sprawy. Strona skorzystała z przysługującego jej uprawnienia.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, co następuje:

Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie jest przedsiębiorcą zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS 0000327459 i prowadzi działalność gospodarczą m. in. w zakresie leasingu finansowego oraz pozostałych form udzielania kredytów.

Przy zawieraniu umów o kredyt konsumencki z klientami będącymi konsumentami w rozumieniu art. 22(1) k.c., tj. osobami fizycznymi dokonującymi czynności prawnych niezwiązanych bezpośrednio z ich działalnością zawodową lub gospodarczą, Spółka posługuje się wzorcami umów w rozumieniu art. 384 k.c.

Analiza przedstawionych przez Bank dokumentów i oświadczeń w zakresie kolejnych zarzutów przedstawionych w sentencji decyzji wykazała co następuje.

Ad I.

Analiza stanowiska przedstawionego przez Spółkę w piśmie z dnia 28 lutego 2013 r. wykazała, że Spółka w przypadku udzielania pożyczek przez Internet nie przekazuje konsumentom formularza informacyjnego, o którym mowa w art. 14 u.k.k., przed zawarciem umowy pożyczki.

Z kolei z treści oświadczeń Spółki przekazanych w pismach z dnia 11 lipca 2013 r. oraz 7 października 2013 r. wynika, że formularz ten dostarczany jest do zainteresowanych jeszcze przed wpłatą na rachunek bankowy Spółki kwoty 1 gr, a więc przed zawarciem umowy.

Analiza przedstawionych przez Spółkę wydruków kolejnych stron internetowych z procesu logowania i rejestracji wskazuje, że formularz informacyjny jest przesyłany wnioskującemu o pożyczkę pocztą elektroniczną przed wpłatą na rachunek bankowy Spółki kwoty 1 gr.

Weryfikacja praktyki przedsiębiorcy (w postaci wypełnienia formularza rejestracyjnego przedsiębiorcy), potwierdziła, że po wypełnieniu formularza, a przed finalizacją rejestracji w postaci przekazania na wskazany rachunek bankowy kwoty 1 grosza, do wnioskującego o pożyczkę wysłany jest email, do którego jako załącznik przekazywany jest formularz informacyjny.

Ad II.

Prezes Urzędu ustalił, że do umowy nie jest wpisywany termin, na jaki udzielana jest pierwsza pożyczka. Niemniej „Umowa określająca warunki udzielania pożyczek gotówkowych” zawiera tabelę, w której podawane są różne warianty zaciąganych pożyczek z możliwymi okresami trwania umowy (15 lub 30 dni). Konsument wypełniając każdorazowo wniosek (na stronie internetowej bądź poprzez wysłanie wiadomości SMS) wskazuje kwotę oraz okres umowy, a po wypłaceniu kwoty pożyczki kredytobiorcy wysłany jest rachunek, w którym znajdują się informacje o kwocie pożyczki oraz terminie jej spłaty.

Analiza informacji i dokumentów przekazanych przez Spółkę prowadzi do wniosku, że pierwsza podpisywana przez klientów umowa pożyczki jest umową ramową, która stanowi podstawę do zawierania w przyszłości kolejnych umów pożyczki. Umowa ta, poza innymi parametrami określa czas obowiązywania umowy, wskazując na różne konfiguracje (okresu i kwoty kredytu) w jakich zawarcie umowy jest możliwe.

Ad III.

Analiza przekazanych przez Spółkę w załączeniu do pisma z dnia 14 listopada 2013 r. wzorców umów (stosowanych (1) przed 12 kwietnia 2013 r. (2) po 12 kwietnia 2013 r. oraz (3) od 22 września 2013 r.) wykazała, że Spółka przed 12 kwietnia 2013 r. w pkt 7.2.2. „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych” zamieszczała postanowienie o następującej treści: „Pożyczkodawca ma prawo dochodzić swoich należności od Pożyczkobiorcy za pośrednictwem osób trzecich. Kosztem dochodzenia tychże należności zostaje obciążony Pożyczkobiorca”. Jednocześnie we wzorcach nie była zamieszczana informacja, która wskazywałaby na wysokość tego kosztu. Postanowienie o takiej treści

zamieszczane było również w zawartych z konsumentami umowach pożyczki z dnia 2 stycznia 2012 r. oraz 16, 21 stycznia i 11 marca 2013 r.

We wzorcu umowy stosowanym po 12 kwietnia 2013 r., w pkt 7.2.2. postanowienia nie jest zamieszczana informacja, zgodnie z którą kosztem dochodzenia należności zostanie obciążony pożyczkobiorca. W umowach pożyczki zawartych w dniu 12 kwietnia 2013 r., 2 i 7 lipca 2013 r. zamieszczane jest postanowienie o treści: „Pożyczkodawca ma prawo dochodzić swoich należności od Pożyczkobiorcy za pośrednictwem osób trzecich”. Jednocześnie, nie było zamieszczane postanowienie przewidujące możliwość obciążania pożyczkobiorców kosztem dochodzenia tych należności. Tym samym na przedsiębiorcy nie ciążył już obowiązek informowania o wysokości tych kosztów. Z kolei we wzorcu umowy stosowanym od 22 września 2013 r. Pożyczkodawca określił wysokość kosztów związanych z windykacją zewnętrzną.

Ad IV.

Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki, będącego załącznikiem do „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych” zamieszcza następujące postanowienie: „Mam świadomość, iż w związku z niniejszym odstąpieniem zobowiązany/a jestem do niezwłocznej wpłaty na rachunek Pożyczkodawcy o numerze kwoty na którą składają się poniższe należności: kwota pożyczki oraz prowizja za udzielenie pożyczki”. W załączeniu do pisma Spółki z dnia 28 lutego 2013 r. przekazany został wzór umowy pożyczki, który zawierał oświadczenie o ww. treści. Jednocześnie, bazując na oświadczeniu Spółki, Prezes Urzędu ustalił, że ten wzorzec umowy pożyczki stosowany jest od 2011 roku. Wzór oświadczenia o odstąpieniu o identycznej treści załączony został do 5 umów z dnia 2 lipca 2013 r., których kopie Spółka przekazała Prezesowi Urzędu (jako załączniki do pisma z dnia 7 października 2013 r.). W piśmie z dnia 7 października 2013 r. Spółka oświadczyła, że nie żąda od pożyczkobiorców odstępujących od umowy pożyczki prowizji za jej udzielenie. Zgodnie z oświadczeniem Spółki z dniem 30 lipca 2013 r. nastąpiła modyfikacja wzoru oświadczenia o odstąpieniu od umowy na następujące: „Mam świadomość, iż w związku z niniejszym odstąpieniem zobowiązany/a jestem do niezwłocznej wpłaty na rachunek Pożyczkodawcy o numerze kwoty na którą składają się poniższe należności: kwota pożyczki oraz odsetki za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r.”. We wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy przesłanym Prezesowi Urzędu, a stosowanym od dnia 22 września 2013 r. zamieszczane jest postanowienie o ww. treści. Postanowienie o identycznej treści zamieszczone było również w umowach zawartych z konsumentami w dniach 7 oraz 25 października 2013 r.

Ad V.

Analiza przekazanych przez Spółkę w załączeniu do pisma z dnia 14 listopada 2013 r. wzorców umów (stosowanych (1) przed 12 kwietnia 2013 r. (2) po 12 kwietnia 2013 r. oraz (3) od 22 września 2013 r.) wykazała, że Spółka we wzorcu stosowanym przed 12 kwietnia 2013 r. w pkt 7.2.1.e) „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych” zamieszczała postanowienie o następującej treści: „W przypadku opóźnienia w spłacie udzielonej Pożyczki lub w zapłacie Raty Miesięcznej Pożyczkobiorca zobowiązany jest do zapłaty: (...) kwoty 25 zł (dwadzieścia pięć złotych) za drugie [wezwanie – przyp. UOKiK] do zapłaty (...)”. Postanowienie o takiej treści zamieszczone było również w zawartych

z konsumentami umowach pożyczki z dnia 2 stycznia 2012 r., 16 i 21 stycznia oraz 11 marca 2013 r. We wzorcu umowy stosowanym po 12 kwietnia 2013 r. postanowienie jak w pkt 7.2.1.e) powyżej, nie znajdowało się. W umowach pożyczki zawartych z konsumentami w dniach 12 kwietnia, 2 i 11 lipca 2013 r. przedmiotowe postanowienie również nie było zamieszczane.

Natomiast we wzorcu umowy stosowanym od 22 września 2013 r. Pożyczkodawca wprowadził podobne postanowienie o treści: „W sytuacji opóźnienia w spłacie Pożyczki, Pożyczkodawca zastrzega sobie możliwość powiadamiania Pożyczkobiorcy o zaistniałym opóźnieniu w spłacie pożyczki (...). Pożyczkobiorca zostanie obciążony kosztami wezwań do zapłaty w następujący sposób: (...) b) 25 PLN za wezwanie do zapłaty wysłane listem poleconym (...)”. Postanowienie to zamieszczane było również w umowach pożyczki zawartych z konsumentami w dniach 7 i 25 października 2013 r.

Bazując na oświadczeniu Spółki, Prezes Urzędu ustalił, że wzorzec umowy pożyczki, w którym zamieszczane było kwestionowane postanowienie stosowany był od 2011 roku.

Oceniając przedstawiony stan faktyczny Prezes Urzędu zważył, co następuje.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publiczny. Stwierdzenie zagrożenia interesu publicznego pozwala na realizację celu ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1 *uokik*, którym jest m.in. ochrona interesów konsumentów. W ocenie Prezesa Urzędu, rozpatrywana sprawa ma charakter publiczny, gdyż wiąże się z ochroną praw potencjalnie nieograniczonej, bardzo licznej zbiorowości konsumentów, którzy mogli być narażeni na negatywne skutki praktyk stosowanych przez Spółkę. Interes publiczny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów.

Rozstrzygnięcie w pkt I i II sentencji decyzji

Umorzenie postępowania

Ad I.

W postanowieniu z dnia 21 czerwca 2013 r. Prezes Urzędu postawił Spółce zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na nieprzekazywaniu konsumentom danych, do przekazania których obliguje ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim na formularzu informacyjnym, przed zawarciem umowy o kredyt konsumencki, co mogło stanowić naruszenie art. 14 w zw. z art. 13 ust. 1 ww. ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Przedmiotowy zarzut sformułowany został w oparciu o oświadczenie Spółki o tym, że formularz informacyjny jest przekazywany konsumentowi po przesłaniu mu kwoty pożyczki wraz z umową pożyczki.

Ustalenia poczynione w trakcie postępowania wskazują, że formularz informacyjny, o którym mowa w art. 14 u.k.k., przekazywany jest konsumentom przed zawarciem umowy

o kredyt konsumencki. Potwierdziły to przedstawione przez Spółkę wydruki kolejnych stron internetowych z procesu logowania i rejestracji. Wskazują one bowiem, że formularz informacyjny jest przesyłany wnioskującemu o pożyczkę pocztą elektroniczną po wypełnieniu formularza rejestracyjnego, a przed wpłatą na rachunek bankowy Spółki kwoty 1 gr. Również weryfikacja praktyki przedsiębiorcy w postaci wypełnienia formularza rejestracyjnego przedsiębiorcy, potwierdziła, że po jego wypełnieniu, a przed finalizacją rejestracji w postaci przekazania na wskazany rachunek bankowy kwoty 1 grosza, do wnioskującego o pożyczkę wysłany jest email, do którego jako załącznik przekazywany jest formularz informacyjny.

Ad II.

W postanowieniu z dnia 21 czerwca 2013 r., Prezes Urzędu postawił Spółce zarzut stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na niepodawaniu w umowach kredytu konsumenckiego informacji o czasie obowiązywania umowy, co mogło stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszać art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wstępna analiza przeprowadzona w trakcie postępowania wyjaśniającego wykazała, że do umowy tej nie jest wpisywany termin, na jaki udzielana jest pierwsza pożyczka.

Ustalenia poczynione w trakcie postępowania administracyjnego, bazujące w szczególności na informacjach przekazanych przez Spółkę o procesie zawierania umów wskazują jednak, że pierwsza podpisywana przez klientów umowa pożyczki jest umową ramową, która stanowi podstawę do zawierania w przyszłości kolejnych umów pożyczki. Konsument wypełniając każdorazowo wniosek (na stronie internetowej bądź poprzez wysłanie wiadomości SMS) wskazuje kwotę oraz okres umowy, a po wypłaceniu kwoty pożyczki kredytobiorcy wysyłany jest rachunek, w którym znajdują się informacje o kwocie pożyczki oraz terminie jej spłaty. Pomimo, że do umowy nie jest wpisywany termin, na jaki udzielana jest pierwsza pożyczka, zamieszczona jest w niej tabela, w której podawane są różne warianty zaciąganych pożyczek z możliwymi okresami trwania umowy (15 lub 30 dni). Informacja o czasie obowiązywania umowy jest zatem przekazywana kredytobiorcy, a czytelność tej informacji nie budzi wątpliwości.

Ad I i II.

Zgodnie z art. 105 § 1 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe organ administracji wydaje decyzję o umorzeniu postępowania. Umorzenie postępowania na tej podstawie jest obligatoryjne, co oznacza, iż ustalenie przesłanki bezprzedmiotowości postępowania stwarza obowiązek zakończenia postępowania w danej instancji przez jego umorzenie, ponieważ brak jest podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości, mającej istotny wpływ na wynik sprawy (por. J. Borkowski w, Kodeks postępowania administracyjnego Komentarz, B. Adamiak, J. Borkowski, s. 459 - 461. C.H.Beck). Podkreślić przy tym należy, iż przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione w toczącym się postępowaniu, a może ona powstać także w czasie trwania postępowania,

a więc w sprawie już zawisłej przed organami administracyjnymi. Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 24 kwietnia 2003 r. (sygn. akt III SA 2225/01) bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego oznacza, że brak jest któregoś z elementów materialnego stosunku prawnego, a w związku z tym nie można wydać decyzji załatwiającej sprawę przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Jest to orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia.

W toku prowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, że Spółka nie stosowała praktyk wskazanych w pkt I i II postanowienia Prezesa Urzędu z dnia 21 czerwca 2013 r. W tym stanie należało uznać, że zachodzą przesłanki uzasadniające stwierdzenie bezprzedmiotowości postępowania administracyjnego, a w związku z tym istnieje konieczność wydania decyzji o umorzeniu postępowania we wskazanym powyżej zakresie (art. 105 § 1 k.p.a. w związku z art. 83 uokik).

Rozstrzygnięcie w pkt III, IV i V sentencji decyzji

Ocena działań Banku w aspekcie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Zgodnie z art. 24 ust. 1 uokik, „zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów”. Natomiast art. 24 ust. 2 uokik stanowi między innymi, że „przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy”. Zbiorowe interesy konsumentów podlegają zatem ochronie przed wymierzonymi w nie naruszeniami, polegającymi na sprzecznych z prawem działaniach przedsiębiorców.

W związku z powyższym, dla uznania działania przedsiębiorcy za niezgodnego z zawartym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

1. kwestionowane działanie jest działaniem przedsiębiorcy,
2. działanie to godzi w zbiorowy interes konsumentów,
3. działanie to jest bezprawne.

Status przedsiębiorcy

Zgodnie z art. 4 pkt 1 uokik, pod pojęciem przedsiębiorcy należy rozumieć m.in. przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.). W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, przedsiębiorcą w jej rozumieniu jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną – wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Właściwą dla przedsiębiorcy działalnością gospodarczą jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (art. 2 ww. ustawy).

Regita Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie jest spółką prawa handlowego wpisaną do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000327459, prowadzącą we własnym imieniu działalność gospodarczą. Nie ulega zatem wątpliwości, że posiada status przedsiębiorcy w rozumieniu powoływanego powyżej art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Tym samym Spółka przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów i jej działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Bezprawność działań

Bezprawność tradycyjnie ujmowana jest jako sprzeczność z obowiązującym porządkiem prawnym. Jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. Pojęcie porządek prawny obejmuje nakazy i zakazy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego, a także nakazy i zakazy wynikające z zasad współzycia społecznego i dobrych obyczajów.¹ Bezprawność jest kategorią obiektywną. Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne, czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego. *O bezprawności działania decyduje w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego całokształt okoliczności konkretnego stanu faktycznego.*² Dla stwierdzenia bezprawności działania przedsiębiorcy bez znaczenia pozostaje strona podmiotowa czynu, a zatem wina sprawcy.

Przesłanka bezprawności zostanie omówiona szczegółowo przy każdym zarzucie.

Ad III.

Bezprawność praktyki opisanej w pkt III sentencji decyzji Prezes Urzędu wywodzi z naruszenia art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 uokik.

Zgodnie z treścią art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k., umowa o kredyt konsumencki powinna określać poza roczną stopą oprocentowania zadłużenia przeterminowanego oraz warunkami jej zmiany również informacje o ewentualnych innych opłatach z tytułu zaległości w spłacie kredytu.

W umowach zawieranych z konsumentami Spółka zamieszczała postanowienie o treści: „Pożyczkodawca ma prawo dochodzić swoich należności od Pożyczkobiorcy za pośrednictwem osób trzecich. Kosztem dochodzenia tychże należności zostaje obciążony Pożyczkobiorca”, jednocześnie nie wskazując na wysokość tego kosztu. Tymczasem, wysokość tego kosztu, jako dotyczącego zaległości w spłacie kredytu powinna zostać przez Spółkę określona w umowie.

Przepis art. 30 u.k.k. zawiera katalog informacji, które powinny się znaleźć w umowie kredytu konsumenckiego. Informacje te powinny być kompleksowe, przejrzyste i zapewniać możliwość porównania ofert poszczególnych kredytodawców. Odpowiedzialność za zapewnienie konsumentowi pełnej informacji przed zawarciem umowy spoczywa na

¹ Tak SOKiK w orzeczeniu z dnia 13 listopada 2007 r., XVII AmA 45/07, niepubl.

² Wyrok SN z dnia 8 maja 2002 r., I PKN 267/2001, publ.

kredytodawcy. Nakładając na kredytodawcę obowiązek wskazany w przepisie art. 30 ust. 1 pkt 11 u.k.k. ustawodawca miał na celu umożliwienie konsumentom podjęcia decyzji, przy pełnej znajomości faktów, co do warunków i kosztów kredytu, w tym również obowiązków jakie na kredytobiorcach będą ciążyć w przypadku braku terminowej spłaty kredytu. Niepodanie przedmiotowej informacji powoduje, że konsument nie posiada pełnej informacji o koszcie jakim może zostać obciążony przez kredytodawcę.

Odnosząc się do zarzutu Spółki, że pomimo zamieszczania tego postanowienia we wzorcu umowy kredytobiorcy nie byli w praktyce obciążani opłatami z niego wynikającymi, należy wskazać, że zamieszczanie postanowienia o tej treści ustanawiało uprawnienie dla przedsiębiorcy do pobierania takich opłat. Tak więc bez znaczenia dla sprawy pozostaje to, czy Spółka korzystała z tego uprawnienia czy nie. Istotne jest natomiast to, że w umowie pożyczki zastrzegano możliwość obciążania konsumentów kosztami dochodzenia tych należności, a więc poprzez tę praktykę była w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z pożyczkobiorców. Podkreślić należy, że godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i zagrożeniu im.

W świetle powyższego, praktykę Spółki polegającą na niepodawaniu w umowach pożyczki informacji o wysokości kosztu dochodzenia należności za pośrednictwem osób trzecich obciążającego pożyczkobiorcę, uznać należy za bezprawną.

Ad IV.

Bezprawność praktyki opisanej w pkt IV sentencji decyzji Prezes Urzędu wywodzi z naruszenia art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 uokik.

Zgodnie z przepisem art. 54 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu. Jednocześnie, w myśl art. 54 ust. 4, w przypadku odstąpienia od umowy, o którym mowa w art. 53, kredytodawcy nie przysługują żadne inne opłaty, z wyjątkiem bezzwrotnych kosztów poniesionych przez niego na rzecz organów administracji publicznej oraz opłat notarialnych.

Przedsiębiorca we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy pożyczki, będącego załącznikiem do „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych” zamieszcza następujące postanowienie: „Mam świadomość, iż w związku z niniejszym odstąpieniem zobowiązany/a jestem do niezwłocznej wpłaty na rachunek Pożyczkodawcy o numerze kwoty na którą składają się poniższe należności: kwota pożyczki oraz prowizja za udzielenie pożyczki”. W przypadku odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki, konsument zobowiązany jest więc do zwrotu kwoty pożyczki, którą otrzymał od pożyczkodawcy oraz zapłaty prowizji za udzielenie pożyczki (w pełnej wysokości).

Tymczasem, zgodnie z art. 54 u.k.k., przy odstąpieniu od umowy przez konsumenta, kredytodawca może pobrać wyłącznie odsetki od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu. Skuteczne odstąpienie od umowy powoduje, że stosunek prawny wygasa ze skutkiem *ex tunc*, co tworzy swoistą fikcję prawną, tzn. umowę uważa się za niezawartą. Odstąpienie od umowy kształtuje nowy stan prawny między stronami w ten sposób, że od chwili jego złożenia umowa przestaje je wiązać, a strony nie są już obustronnie wobec siebie

zobowiązane do świadczeń przewidzianych w umowie, a to co świadczyły, podlega zwrotowi (art. 494 kc.). W przypadku umowy o kredyt konsumencki obowiązek zwrotu wzajemnie otrzymanych świadczeń sprowadza się do czynności leżącej po stronie konsumenta, tj. do zwrotu kredytodawcy kwoty udostępnionego kredytu wraz z odsetkami, jako świadczenia otrzymanego na mocy tej umowy (art. 54 ust. 2 u.k.k.).

W związku z udzieleniem pożyczki, konsument zobowiązany był ponieść następujące koszty: składkę ubezpieczeniową, prowizję za udzielenie pożyczki oraz prowizję za korzystanie z pożyczki. Prowizja za udzielenie pożyczki – zgodnie z wyjaśnieniami Spółki – była prowizją za przyznanie klientowi pożyczki, natomiast prowizja za korzystanie z pożyczki stanowiła wyliczone odsetki za okres na jaki zawarta została umowa. Przykładowo, na dzień 21 stycznia 2013 r. dla 15-dniowej pożyczki w kwocie 200 zł zastrzeżono prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 6,5 zł, a prowizję za korzystanie z pożyczki w wysokości 1,5 zł. Z kolei dla takiej samej kwoty pożyczki na okres 30 dni, prowizja za jej udzielenie wynosiła 6,5 zł, a za korzystanie z niej – 3 zł.

W sytuacji odstąpienia od umowy pożyczkobiorca żądał od konsumenta, poza zwrotem kwoty pożyczki, zapłaty prowizji za udzielenie pożyczki. Jak wskazano powyżej, jedynym kosztem jakim w związku z odstąpieniem od umowy pożyczkodawca ma prawo obciążyć pożyczkobiorcę są odsetki za okres w jakim konsument korzystał z kredytu. Prowizja za udzielenie pożyczki jest opłatą mającą zgoła odmienny charakter od odsetek, których naliczanie ustawodawca dopuszcza na mocy art. 54 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim (jest to bowiem koszt związany z przyznaniem pożyczki).

Za pozbawiony zasadności należy uznać podnoszony przez Spółkę zarzut jakoby Spółka przyjęła korzystniejszy niż przewiduje to ustawa model rozliczania się z konsumentami w przypadku skorzystania przez nich z uprawnienia do odstąpienia od umowy. Spółka podnosi bowiem, że w takich przypadkach obciążała pożyczkobiorców nie prowizją za udzielenie pożyczki, a prowizją za korzystanie z pożyczki (Spółka wyjaśnia, iż była to stała opłata, a okres kredytowania – 15 dni – był prawie równy okresowi, w którym konsument może odstąpić od umowy). Po pierwsze - co najistotniejsze - wskazać należy, że powyższe w żaden sposób nie wynika z umowy pożyczki (we wzorze oświadczenia o odstąpieniu zastrzegana jest zapłata prowizji za udzielenie pożyczki, a nie prowizji za korzystanie z pożyczki). Po wtóre, zamiarem ustawodawcy było to, aby konsument obciążony był kosztami w sposób proporcjonalny do okresu, w którym korzystał z pożyczki, tymczasem zarówno wzór oświadczenia o odstąpieniu od umowy, jak i działanie na której powołuje się Spółka w postaci pobierania stałej prowizji za korzystanie z pożyczki – w żaden sposób nie uwzględnia okresu korzystania z kwoty pożyczki bowiem wysokość tych prowizji jest stała. Odnosząc się z kolei do argumentu, jakoby okres kredytowania był równy okresowi w którym konsument może odstąpić od umowy podnieść należy, że termin do odstąpienia od umowy o kredyt konsumencki wynosi 14 dni, co oznacza, że konsument może to uczynić zarówno w pierwszym, jak i ostatnim dniu. Gdy złoży oświadczenie w pierwszym dniu – powinien ponieść stosownie mniejszy koszt, co przy zastrzeżeniu prowizji w stałej wysokości nie jest możliwe. Jedynie na marginesie wskazać należy, że pożyczkodawca udziela nie tylko pożyczek na okres 15 dni, ale i na okres 30 dni, a w takim przypadku okres pożyczki zupełnie nie pokrywa się z terminem na odstąpienie od umowy (jest ponad dwukrotnie dłuższy).

Pomimo przedstawianego przez Spółkę twierdzenia, że prowizja za udzielenie pożyczki nie jest pobierana, przedmiotowe postanowienie, zobowiązujące konsumenta do jej zwrotu w przypadku odstąpienia od umowy, do dnia 29 lipca 2013 r. Spółka zamieszczała we wzorze oświadczenia o odstąpieniu od umowy.

Tym samym nakładanie na konsumenta odstępującego od umowy pożyczki obowiązku zapłaty prowizji za jej udzielenie, uznać należy za bezprawne.

Ad V.

Bezprawność praktyki opisanej w pkt V sentencji decyzji Prezes Urzędu wywodzi z naruszenia art. 24 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 24 ust. 1 uokik.

W pkt 7.2.1.e „Umowy określającej warunki udzielania pożyczek gotówkowych” Spółka zamieszczała postanowienie o następującej treści: „W przypadku opóźnienia w spłacie udzielonej Pożyczki lub w zapłacie Raty Miesięcznej Pożyczkobiorca zobowiązany jest do zapłaty: (...) kwoty 25 zł (dwadzieścia pięć złotych) za drugie do zapłaty (...)”.

Przedmiotem rozstrzygnięcia Prezesa Urzędu będzie wykazanie, że w omawianym stanie faktycznym Spółka stosowała postanowienie wzorca umowy, które zostało wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy Kodeks postępowania cywilnego. Artykuł 24 ust. 2 pkt 1 stanowi, że „przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...)”.

W uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) Sąd Najwyższy stwierdził, że „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów z art. 23a u.o.k.i k. obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.i k. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Nie jest zatem konieczna literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej. Niedozwolone będą takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, a której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 4 lipca 2012 r. (sygn. akt XVII AmC 5205/11) za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane pod poz. 3852 do rejestru niedozwolonych postanowień umownych, uznano klauzulę o treści: „Opłata za sporządzenie i wysłanie lub doręczenie wezwania do zapłaty raty (rat) kredytu lub odsetek - od każdego wezwania - 20 zł”. Z kolei wyrokiem Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 8 grudnia 2011 r. (sygn. akt XVII AmC 2905/11) za niedozwolone postanowienie, które następnie zostało wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod poz. 4090, uznano klauzulę o treści: „Opłata za wezwanie do zapłaty i wypowiedzenie umowy (pożyczkobiorca) - 20 zł”.

Porównując powyższe treści w sposób jednoznaczny można stwierdzić, że w przedmiotowym przypadku Spółka, która stosowała postanowienie zakwestionowane w niniejszym postępowaniu, pobierała opłaty od konsumentów w tych samych okolicznościach, których dotyczą klauzule wpisane do rejestru. Opłaty te były pobierane w sytuacji podjęcia przez przedsiębiorcę działań z tytułu niedokonania wpłaty należności w określonych umową terminach, tj. z tytułu wysłania wezwania do zapłaty. Ponadto, w obu przypadkach, tak jak w przypadku kwestionowanej klauzuli, opłata określona została w sposób ryczałtowy, zależny jedynie od uznania kredytodawcy, bez przekazania informacji o tym, jak została skalkulowana i co ma wpływ na jej wysokość. Wysokość opłat za czynności windykacyjne powinna odzwierciedlać rzeczywiste koszty tych czynności poniesione przez przedsiębiorcę, który nie powinien bezzasadnie obciążać nimi konsumentów w nadmiernej wysokości. Tymczasem, zarówno na mocy klauzul wpisanych do rejestru, jak i przedmiotowego postanowienia możliwe jest generowanie dochodów kredytodawcy kosztem konsumentów. W przypadku zakwestionowanego postanowienia opłata za wezwanie do zapłaty wynosiła 25 zł. Natomiast w przypadku klauzul wpisanych do rejestru Sąd uznał za abuzywną opłatę już w wysokości 20 zł. Zakwestionowane w niniejszym postępowaniu postanowienie mieści się zatem w hipotezie klauzul wpisanych do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone. Dodatkowo należy wziąć pod uwagę, że skutki zastosowania porównywanych klauzul są tożsame, sprowadzają się one do obciążenia konsumenta opłatami za wezwanie do zapłaty zadłużenia w porównywalnej wysokości (z różnicą 5 złotych na niekorzyść konsumenta w przypadku opłat pobieranych przez Spółkę).

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu uznał, że porównywane postanowienia są tożsame.

W świetle powyższego, praktykę Spółki polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, uznać należy za bezprawną.

Odnosząc się do zarzutu Spółki, że pomimo zamieszczania tego postanowienia we wzorcu umowy kredytobiorcy nie byli w praktyce obciążani opłatami z niego wynikającymi, należy wskazać, analogicznie jak w przypadku zarzutu z pkt III, że zamieszczanie postanowienia o tej treści statuowało uprawnienie dla przedsiębiorcy do pobierania takich opłat. Tak więc bez znaczenia dla sprawy pozostaje to, czy Spółka korzystała z tego uprawnienia czy nie. Istotne jest natomiast to, że w umowie pożyczki Spółka zastrzegła możliwość obciążania konsumentów kosztami dochodzenia tych należności, a więc poprzez tę praktykę była w stanie wywołać niekorzystne następstwa

w odniesieniu do każdego z pożyczkobiorców. Podkreślić należy, że godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i zagrożeniu im.

W świetle powyższego, praktykę Spółki polegającą na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, uznać należy za bezprawną.

Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów

Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów nie podaje definicji „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazując jednak w przepisie art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i zagrożeniu im. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy. W jednym z orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, że *nie jest zasadne uznawanie, że postępowanie z tytułu naruszenia ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów można wszcząć tylko wtedy, gdy zagrożone są interesy wielu odbiorców, a nie jest to możliwe w sytuacji, gdy pokrzywdzonym jest tylko jeden konsument. Wydawane orzeczenie ma bowiem wymiar znacznie szerszy, pełni także funkcję prewencyjną, służy bowiem ochronie także nieograniczonej liczby potencjalnych konsumentów*³.

Dla stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, że konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów. Jak podnosi się w doktrynie, w pojęciu praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów mieści się także działanie przedsiębiorcy skierowane wprawdzie do oznaczonych (zindywidualizowanych), ale za to dostatecznie licznych konsumentów, o ile przy tym konsumentów tych łączy jakaś wspólna cecha rodzajowa. Wówczas bowiem poszkodowana zostaje pewna grupa konsumentów, nie będąca jedynie – z punktu widzenia przedsiębiorcy stosującego daną praktykę – zbiorowością przypadkowych jednostek, lecz stanowiącą określoną i odrębną kategorię konsumentów, reprezentującą w znacznym stopniu wspólne interesy⁴. Należy zatem przyjąć, że zbiorowy interes konsumentów nie musi odnosić się do nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się zindywidualizować, gdyż brak indywidualizacji nie sprzeciwia się możliwości wyodrębnienia kategorii bądź zbioru konsumentów o pewnych cechach. Oznacza to, że nie ilość faktycznych, potwierdzonych naruszeń, ale przede wszystkim ich charakter, a w związku z tym możliwość (choćby tylko potencjalna) wywołania negatywnych skutków wobec określonej zbiorowości przesądza o naruszeniu zbiorowego interesu.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów. Prezes Urzędu podejmując rozstrzygnięcia zawarte w niniejszej decyzji nie opierał się zatem na indywidualnych przypadkach przedstawianych przez konsumentów, a wziął pod uwagę działania Spółki odnoszące się do

³ Wyrok SN z dnia 12 września 2003 r., I CKN 504/01.

⁴ M. Szydło, Publicznoprawna ochrona zbiorowych interesów konsumentów, Monitor Prawniczy 2004/17/791.

naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, a więc pewnej, potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów, biorąc za podstawę ustaleń i rozważań materiał dowodowy dostarczony przez Spółkę, zawierający m.in. wzorce umów pożyczki stosowane przez Spółkę. Podkreślić należy, że działania Spółki są podejmowane w stosunku do potencjalnie nieoznaczonego z góry i licznego kręgu podmiotów. Oferta handlowa Spółki kierowana jest bowiem do wszystkich potencjalnych klientów. Tym samym kwestionowane przez Prezesa UOKiK działania Spółki mogą naruszać interes nieograniczonej liczby konsumentów, których nie sposób zindywidualizować. Oczywistym jest zatem, że bezprawne zachowanie Spółki nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy czy indywidualny, ani też grupy takich osób, lecz narusza ono uprawnienia szerokiego kręgu nieprofesjonalnych uczestników rynku.

W przypadku praktyki wskazanej w punkcie III sentencji decyzji wskazać należy na zagrożenie zarówno interesów niemajątkowych konsumentów, poprzez ograniczenie ich prawa do rzetelnej i pełnej informacji na temat potencjalnych konsekwencji niespłacenia zobowiązania w terminie, jak i interesów majątkowych, bowiem Przedsiębiorca na mocy przedmiotowego postanowienia ma możliwość obciążenia konsumentów kosztami w nieokreślonej wysokości. Praktyka ta naruszała interesy wszystkich konsumentów będących stronami umów o kredyt konsumencki zawartych ze Spółką.

W przypadku zarzutów określonych w punktach IV i V sentencji decyzji zagrożone są interesy majątkowe konsumentów. Przedsiębiorca na mocy pierwszego z kwestionowanych postanowień w sposób bezpodstawny nakłada na konsumenta obowiązek zapłaty prowizji za udzielenie pożyczki w przypadku odstąpienia przez niego od umowy. Z kolei na mocy ostatniego z kwestionowanych postanowień Przedsiębiorca przyznawał sobie prawo do obciążania konsumentów opłatami, których pobieranie uznane zostało przez Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów za abuzywne. Tak jak w przypadku praktyki wskazanej w pkt. III sentencji decyzji, w przypadku i tych praktyk można wskazać na naruszenie interesów wszystkich konsumentów będących stronami umów o kredyt konsumencki zawartych ze Spółką, wszyscy z nich bowiem byli narażeni na obciążenie przez Spółkę opłatami, które były bezprawne.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, stwierdzone zostało, że działania określone w punkcie III, IV i V sentencji decyzji godzą w zbiorowe interesy konsumentów.

Prezes UOKiK, mający na celu ochronę zbiorowego interesu konsumentów, jest zobligowany do podjęcia stosownych działań w przypadku choćby potencjalnego zagrożenia interesu nieograniczonego kręgu osób, które ma miejsce w niniejszej sprawie.

Stwierdzenie zaniechania stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

Na podstawie art. 27 uokik w przypadku zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 24 uokik, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu przedmiotowej praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie stwierdzając zaniechanie jej stosowania.

W omawianym postępowaniu. Spółka zaprzestała stosowania wzorców umów zawierających kwestionowane postanowienia wskazane w pkt III sentencji decyzji – z dniem

12 kwietnia 2013 r. i IV sentencji decyzji – z dniem 30 lipca 2013 r. Mając na uwadze powyższe Prezes Urzędu uznał za zasadne przyjęcie za termin zaprzestania stosowania omawianych praktyk wskazanych powyżej dni.

Mając na uwadze powyższe, orzeka się jak w pkt. III i IV sentencji niniejszej decyzji.

Rozstrzygnięcie w pkt VI sentencji decyzji

Nalożenie kary pieniężnej

Zgodnie z art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu może w drodze decyzji nałożyć na przedsiębiorcę, który choćby nieumyślnie dopuścił się stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 24 ustawy, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

Z powołanego przepisu wynika, że kara pieniężna ma charakter fakultatywny.

O tym, czy w konkretnej sprawie w odniesieniu do wskazanego przedsiębiorcy zasadne jest nałożenie kary pieniężnej decyduje, w ramach uznania administracyjnego, Prezes Urzędu. Należy zwrócić uwagę, że przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie określają jakichkolwiek przesłanek, od których uzależnione byłoby podjęcie decyzji o nałożeniu kary. Ustawodawca wskazał jedynie w art. 111 uokik te okoliczności, które Prezes Urzędu winien uwzględnić decydując o wymiarze kary pieniężnej, wymieniając okres, stopień oraz okoliczności naruszenia przepisów ustawy, a także uprzednie naruszenie przepisów ustawy.

Biorąc pod uwagę okoliczności sprawy, w szczególności charakter praktyk i ich możliwe skutki w sferze ekonomicznych i pozaekonomicznych interesów konsumentów, Prezes Urzędu uznał za uzasadnione nałożenie kar pieniężnych za każdą ze stwierdzonych praktyk.

Dokonując oceny strony podmiotowej praktyk Spółki wskazanych w pkt III, IV i V sentencji decyzji Prezes Urzędu ocenił także, czy Spółka miała zamiar stosowania tej praktyki czy też praktyka miała charakter nieumyślny. Ocena zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje na nieumyślne naruszenie przez Spółkę przepisów ustawy. Zdaniem Prezesa Urzędu ukształtowanie treści zawieranych z konsumentami umów w sposób sprzeczny z ustawą o kredycie konsumenckim było bowiem wynikiem niedochowania przez Spółkę należytej staranności. Zgodnie z art. 83 Konstytucji RP, każdy ma obowiązek przestrzegania prawa Rzeczypospolitej Polskiej. Obowiązek znajomości i przestrzegania norm prawa ciąży tym bardziej na profesjonalnych uczestnikach obrotu rynkowego.

W 2012 r. Spółka uzyskała przychód w wysokości 29 762 601 zł (słownie: dwadzieścia dziewięć milionów siedemset sześćdziesiąt dwa tysiące sześćset jeden złotych) po zaokrągleniu.

Maksymalna kara pieniężna, która mogłaby zostać nałożona na Spółkę wynosi 2 976 260 zł.

Ustalając wysokość kary Prezes Urzędu dokonał w pierwszej kolejności oceny wagi stwierdzonych naruszeń przepisów ustawy, wynikiem których jest określona kwota bazowa.

W dalszej kolejności Prezes Urzędu rozważył, czy w sprawie występują okoliczności obciążające i łagodzące oraz jaki powinny mieć wpływ na wysokość kary.

Kara za praktykę wskazaną w pkt III sentencji decyzji

Praktyka wskazana w pkt III sentencji decyzji polegała na naruszeniu obowiązków informacyjnych kredytodawcy. Praktyka Spółki ujawniała się na etapie zawierania kontraktu, przy czym mogła wywierać również wpływ na jego wykonanie. Jej szkodliwość wiąże się z naruszeniem prawa konsumenta do uzyskania informacji o istotnych postanowieniach umowy, dotyczących jego ustawowych uprawnień i obowiązków w razie zaległości w spłacie pożyczki. Ustawa o kredycie konsumenckim precyzyjnie formułuje zakres danych, jakie muszą być zawarte w umowie pożyczki, gwarantując tym samym konsumentowi określony poziom wiedzy. Brak w umowie obowiązkowych danych lub ich przedstawienie w sposób nierzetelny czy też niepełny godzi w ww. prawo konsumenta.

Prezes Urzędu przyjął, że przypisana Spółce praktyka była stosowana długotrwale, bowiem od 2011 r. do 11 kwietnia 2013 r.

Mając to na względzie Prezes Urzędu przyjął za kwotę bazową kary 0,1% przychodu, czyli 29 763 zł.

Na dalszym etapie kalkulacji kary Prezes Urzędu rozważył, czy ww. kwota bazowa powinna podlegać modyfikacjom ze względu na występujące w sprawie okoliczności łagodzące bądź obciążające.

Prezes Urzędu uznał, że za obniżeniem kwoty bazowej kary przemawia fakt zaniechania stosowania przez Spółkę kwestionowanej praktyki. Z tego powodu Prezes Urzędu obniżył kwotę bazową kary o 30%. Dlatego też za stosowanie praktyki określonej w pkt III sentencji decyzji Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Spółkę karę pieniężną w wysokości 20 834 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote), co stanowi 0,07 % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2012 r. i 0,7 % kary maksymalnej.

Kara za praktykę wskazaną w pkt IV sentencji decyzji

Praktyka wskazana w pkt IV sentencji decyzji polegała na nakładaniu na konsumenta odstępującego od umowy pożyczki obowiązku zapłaty prowizji za jej udzielenie. Praktyka Spółki ujawniała się na etapie wykonywania kontraktu. Szkodliwość praktyki wiąże się z zagrożeniem naruszenia ekonomicznych interesów konsumentów, gdyż sprowadzała się ona do bezzasadnego zobowiązania pożyczkobiorcy do zapłaty prowizji za udzielenie pożyczki w przypadku odstąpienia od umowy. Tymczasem ustawa o kredycie konsumenckim wskazuje, że poza odsetkami za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia jego spłaty, konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki.

Prezes Urzędu przyjął, że przypisana Spółce praktyka była stosowana długotrwale, bowiem od 2011 r. do 29 lipca 2013 r.

Mając to na względzie Prezes Urzędu przyjął za kwotę bazową kary 0,1% przychodu, czyli 29 763 zł.

Na dalszym etapie kalkulacji kary Prezes Urzędu rozważył, czy ww. kwota bazowa powinna podlegać modyfikacjom ze względu na występujące w sprawie okoliczności łagodzące bądź obciążające.

Prezes Urzędu uznał, że za obniżeniem kwoty bazowej kary przemawia fakt zaniechania stosowania przez Spółkę kwestionowanej praktyki. Z tego powodu Prezes Urzędu obniżył kwotę bazową kary o 30%. Dlatego też za stosowanie praktyki określonej w pkt IV sentencji decyzji Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Spółkę karę pieniężną w wysokości 20 834 zł (słownie: dwadzieścia tysięcy osiemset trzydzieści cztery złote), co stanowi 0,07 % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2012 r. i 0,7 % kary maksymalnej.

Kara za praktykę wskazaną w pkt V sentencji decyzji

Praktyka wskazana w pkt V sentencji decyzji polegała na stosowaniu postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, a zatem postanowień uznanych za sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz naruszające interesy konsumenta w stopniu rażącym. Z samej swojej istoty praktyka uznana być powinna za szkodliwą. Jednocześnie Prezes Urzędu określając kwotę bazową kary wziął pod uwagę, że praktyka ta naruszała ekonomiczne interesy konsumentów, gdyż sprowadzała się ona do bezzasadnego obciążania ich kosztami windykacyjnymi o nadmiernej wysokości.

Prezes Urzędu przyjął, że przypisana Spółce praktyka jest stosowana długotrwale, bowiem od 2011 r. do 11 kwietnia 2013 r. oraz od 22 września 2013 r.

Mając to na względzie Prezes Urzędu przyjął za kwotę bazową kary 0,02 % przychodu.

W przypadku praktyki określonej w pkt V sentencji decyzji, nie dopatrzone się w sprawie ani okoliczności łagodzących ani obciążających..

Zatem za stosowanie praktyki określonej w pkt V sentencji decyzji Prezes Urzędu postanowił nałożyć na Spółkę karę pieniężną w wysokości 5 952 zł (słownie: pięć tysięcy dziewięćset pięćdziesiąt dwa złote), co stanowi 0,02 % przychodu osiągniętego przez Spółkę w 2012 r. i 0,2 % kary maksymalnej.

Zgodnie z art. 112 ust. 3 uokik, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP o/o Warszawa Nr 51101010100078782231000000.

Rozstrzygnięcie w pkt VII sentencji decyzji Koszty postępowania

Zgodnie z art. 80 uokik Prezes Urzędu rozstrzyga o kosztach, w drodze postanowienia, które może być zamieszczone w decyzji kończącej postępowanie. Natomiast w myśl art. 77 ust. 1 uokik, jeżeli w wyniku postępowania Prezes UOKIK stwierdził naruszenie przepisów ustawy, przedsiębiorca, który dopuścił się tego naruszenia, jest obowiązany ponieść koszty postępowania. Analogicznie - stosownie do treści przepisu art. 264 § 1 k.p.a. - jednocześnie z wydaniem decyzji organ administracji publicznej ustali w drodze postanowienia wysokość

kosztów postępowania, osoby zobowiązane do ich poniesienia oraz termin i sposób ich uiszczenia. Do kosztów postępowania – zgodnie z art. 263 § 1 k.p.a. - zalicza się (...) również koszty doręczenia stronom pism urzędowych. Postępowanie w sprawie stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostało wszczęte z urzędu, a w jego wyniku Prezes UOKiK - w pkt III, IV i V sentencji decyzji - stwierdził naruszenie przepisów uokik. Kosztami postępowania są wydatki związane z korespondencją prowadzoną przez Prezesa UOKiK ze stroną i w związku z tym postanowiono obciążyć Spółkę kosztami postępowania w wysokości 28,50 zł (słownie złotych: dwadzieścia osiem złotych pięćdziesiąt groszy). Koszty niniejszego postępowania Spółka obowiązana jest wpłacić na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Wobec powyższego, Prezes Urzędu orzekł jak w sentencji niniejszej decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 uokik w związku z art. 479 (28) § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od daty jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

W przypadku jednak kwestionowania wyłącznie postanowienia o kosztach zawartego w punkcie V niniejszej decyzji, stosownie do art. 81 ust. 5 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 479(32) § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 264 § 2 k.p.a. w związku z art. 83 tejże ustawy, przysługuje zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie tygodniowym od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

z up. Prezesa UOKiK
Łukasz Wroński
Z-ca Dyrektora
Departamentu Polityki Konsumenckiej

Otrzymują:

1. **Pani Sylwia Kilińska**
pełnomocnik Regita Sp. z o.o.
Rączkowski, Kwieciński. Adwokaci
spółka partnerska
ul. Wilcza 46
00-679 Warszawa

2. a/a